

༡༡། །གསང་ཆེན་སྨྲ་འགྱུར་རྟོང་མ་པའི་
གསུང་རབ་སྟོགས་བསྐྱེགས་དྲི་མེད་
ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་ཅོར་
བུའི་བང་མཛོད་ལས་པོད་

བརྩ་གསུམ་པ།

མདོ་སྨྲགས་སྦྱེའི་དགོངས་འབྲེལ། (༧)

འདྲ་མི་ཕམ་གྱིས་མཛོད།

འབའ་མེད་ཁྱིའི་ཆོས་སྨྲ་ཆེན་མོས་བསྐྱེགས།

མཆོ་སྨྲ་མི་དྲིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

《藏族十明文化传世经典丛书》
宁玛系列第13卷

显密总释

(一)

居·牟潘著
香赤寺佛学院整理

出版发行	青海民族出版社(西宁市同仁路10号)
	邮政编码 810001 电话 6143426
经销	青海省新华书店
印刷	中国人民解放军第四二零工厂
开本	850mm×1168mm 1/32
印张	30.25
字数	650千
插页	4
版次	2007年8月第1版
印次	2007年8月第1次印刷
印数	3 000

书号: ISBN 978-7-5420-1279-1(民文)
定价: 48.00元

版权所有 翻印必究

(书中如有缺页、错页及倒装请与印刷厂联系)

གང་ཐུགས་པ་མཐའ་བུལ་བའི་མཁའ་དབྱངས་སྟུ།
 རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཉིན་བྱིད་སྣང་འབར་བས།
 སྤྱི་འགྱུར་བསྟན་པའི་པདྨ་ཆལ་བཞད་པའི་གཉིན།
 མི་པམ་ཐུགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཐུག་འཆལ།

༡༡། །གངས་ཅན་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ནོར་བུའི་བང་
མཛོད་ནི་རིན་ཐང་ཚད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་པེས་པ་ས་ཆེན་པོ་
འདིའི་ཚོག་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། རིག་གཞུང་དེ་ལྟ་
བྱེད་མི་མེད་ན་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་ཤེས་རིག་དེ་ཉིད་ཆོ་སྤྲོད་དང་……
བལ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་པེས་ཡིན།

རིག་གཞུང་གི་ཆོ་སྤྲོད་ལེགས་པར་བརྟན་མིན་ནི་གསར་སྤྱོད་……
པོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རིན་ཐང་ཚད་མེད་པའི་ཤེས་རིག་དེ་ཆགས་
མིན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན།

ཨ་མདོ་ལེང་ཁྲི་དགོན་གྱི་སྒོ་གསལ་གཞོན་ནུ་བཤད་ལྷ་བ་རྣམས་
ཀྱི་ཆེད། སྒོ་བ་གཉེར་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དུ། ཨེ་ཤེ་ཡ་རྟགས་སྒྱུར་ཆོགས་པས་
གཞི་ཅའི་ཁྱར་སྒྲངས་པར་རྟ་ལན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་ཁང་……
ནས་མ་ཅའི་རྒྱལ་སྒྱུར་གྱི་རྟགས་རམ་གནད་མཛད་པར་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཞུ་བ་དང་བཅས། མིན་ཏུ་ཅ་འགངས་ཆེ་བའི་ཡིག་ཆ་འདི་རྣམས་
དཔེ་རྒྱན་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་། རིན་ཐང་མིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དཔེ་རྒྱན་
འདི་རྣམས་ནི། ལེང་ཁྲི་དགོན་གྱི་བཤད་ལྷ་བ་སྒོ་གསལ་གཞོན་
ཆོགས་པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་སྒོ་བ་གཉེར་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཅམ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བར་མ་ཟད། རྒྱ་ཆའི་པོད་རིགས་གསར་སྤྱོད་པོ་གཞོན་
ཡོངས་ཀྱིས་ཁོང་རྣམ་པའི་རྒྱུད་དུ་ཤེས་རིག་གི་སྤྲོད་ཟབ་ཅིང་ཅ་……
བརྟན་པ་རེ་བརྟུན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་
རེ་སྒྲོན་ཡང་ཞུ་ཤི།

བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲོན་བཅས།

ཨེ་ཤེ་ཡ་རྟགས་སྒྱུར་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་ཆོས་རྒྱལ་ནམ་མཁའི་ནོར་བུས།

མེ་ཏུ་ཟླ་མཛེས་པ་ལ།

སྤྱི་ཤིང་གཞི།

༡༡། །དེ་ཡང་སྤྱི་ཤིང་བཅུ་དྲུག་ཆགས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་བསྟན་ན།
 རང་ཅག་འཆོ་བའི་ཡུལ་གྱི་འདི་ནི། སྤྱི་ཤིང་གི་ཆུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འབྱེད་
 ཡོད་པ་ལ། རིམ་གྱིས་ཆུ་ནམས་བྱི་ཞིང་ས་གཞི་འབྲུར་ཏུ་སྤོན་ནས་ད་ལྟའི་
 མཐོ་སྐང་གི་ནམ་པར་གྲུབ་སྟེ། ཆུ་སྤྱི་ཤིང་དང་གཅིང་པོ་ནམས་སྤྱི་ཤིང་གས་
 སྤྱི་ཤིང་པ་པས་སྤྱི་ཤིང་ཆགས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དམའ་སར་མཆེད་.....
 ཅིང་འཕེལ་བ་ཡིན་སྟབས། འགྲོ་བ་མིའི་མཆེད་ཁྲུངས་དང་ཤེས་རིག་གི་
 འབྱུང་ཁྲུངས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་འདི་ལ་སྤྱི་ཤིང་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤྱི་ཤིང་། དེ་ལྟར་གངས་
 ཅན་ས་ཡི་ཆེ་མོ་འདི་ན་རང་རེའི་མེས་པོ་ནམས་གནས་བཅས་ཏེ་ཏུས་ཡུན་
 རིང་པོ་ཞིག་འདས་པ་ན། བོད་རྗེའི་སྤྱི་ཤིང་གཞི་ལ་བཅུ་དྲུག་པོ་ལྟོན། དེ་
 བུ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་ལྟོན་པའི་ཆུ་ལ་པོ་ལྟོན་པའི་གཏུང་ཆུ་དང་ཟམ་མ་ཆད་པར་ལུ་
 ཏུ་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ལྟོན་པར་ཏུ་བཅུ་དྲུག་ཅིང་། དེ་ལས་སྤྱི་ཤིང་པའི་གཏུང་རབས་སྤྱི་
 ཤིང་དང་བཅུ་གསུམ་སྤྱི་ཤིང་གས་སྤྱི་ཤིང་ཆུ་ལ་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ་དང་།
 ཆུ་བོད་ཀྱི་ཡོ་པ་ཆ་མཁས་གྲུབ་ཏེ་ཆུ་ལྟ་བུ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་ཤིང་
 ལ་བཞེན་ནས། ཆོས་སྤྱི་ཤིང་གཞི་ལྱི་མཛད་འཕྱིན་ཆུ་ཆེར་ཆུས་ཏེ་བོད་ཅེས་
 པའི་མིང་གི་སྤྱི་ཤིང་པ་སྤྱི་ཤིང་པའི་ཁོངས་ན་འབྱུག་ལྟར་སྤྱི་ཤིང་ཡོད་པ། ལྟར་པར་
 ཏུ་ཤེས་རིག་གི་ཆ་ནས་བཤད་ན། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ནམ་པ་བཅུ་ཞེས་ཆུ་
 ལ་བཞེན་ནས་ཀྱི་ལྟར་ལྟར་ལྟར་གསུམ་པར་གྱུར་ཡོད་དོ། །

འོ་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ནམ་པ་བཅུ་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་

ཐེ་ཆུན་ལས། དེ་ལྟར་གཞན་དག་ཚར་གཅད་པ་དང་རྗེས་གཟུང་ཕྱིར། །
བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར།
རིག་གནས་བཙུག་རྩེ་པོའི་སྐྱོན་ས་དབྱེ་ན་གསུམ་རུ་འདུ་ཉྱ།

དང་པོ། ལོག་པར་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཚར་གཅད་པར་བྱེད་པའི་རིག་
པའི་གནས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་རིག་པ་དང་གཏན་ཆོག་ས་རིག་པའོ། །དེའང་
ཆོག་གི་འགལ་འབྲེལ་གཅོད་བྱེད་སྐྱ་རིག་པ་ནི། བར་སྐྱོད་པའི་གཞུང་ཉྱ།
ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐྱ་གཞུང་ཀླ་ཙན་དབྱངས་གསུམ་དང་། གངས་ཅན་
པའི་སྐད་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་སུམ་ཉག་ས་དག་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །རིག་པ་
འདི་གཙུག་པོ་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་འབྲེལ་པ་ལེལ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་རིག་པ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རིག་གནས་རྒྱུད་པ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། ཐེབ་སྦྱར་རིག་པ་ནི།
ཡི་གེ་ཁྱེ་ཡང་གི་བྱེ་བྲག་བཞེབས་ཤིང་སྦྱར་ནས། ཆོག་གི་སྦྱར་བ་ལེགས་པར་
འདོན་པའི་རིག་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་ཡི་གེ་བགྲང་བ་བེདྲེའི་ཐེབ་སྦྱར་
དང་། བྱེ་མོ་བགྲང་བ་རྫོ་ཏིའི་ཐེབ་སྦྱར་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད། གཞུང་ནི་ཐེབ་
སྦྱར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ། ལྟན་ངག་ནི། ཆོག་སྦྱར་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་
པའི་ཉམས་ཀྱི་ཁྱུད་པར་འདོན་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱན་གྱི་རིག་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཏེ། ལུས་རྒྱན་སྦྱོན་ལེལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སྟན་ངག་མེ་ཡོང་
མ་ལྟ་བུའོ། །མདོན་བརྫོང་ནི། མིང་གཅིག་དོན་རུ་མར་འབྱུག་པ་དང་དོན་
གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་རུ་མས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རིག་པ་ཉྱ། དོན་གྱི་
ཆ་ནས་གཞིགས་ན། མིང་གི་མདོན་བརྫོང་གྱི་ལུས་པ་ཐོན་པའི་ཐ་སྟངས་སྦྱར་
སྤེལ་མི་རིགས་ཀྱན་ལ་མཆིས་ན་ཡང་། མདོན་བརྫོང་གྱི་རིག་པ་ཆ་ཆང་བར་
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རིག་གཞུང་དང་ལྟན་པ་ནི་ད་ལྟ་བོད་ཁོ་ནར་བཟད་དོ་.....

ལྷ་མ་མོ། །སྒྲིལ་གར་ནི། རྩོན་བྱུང་གི་གཏམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལྷ་བྱས་ཏེ་སྐད་
 རིགས་ས་སའི་རྒྱུད་བྱེད་ནམས་ཉེ་བར་དྲངས་པའི་སྤྱུ་རྒྱས་ཤིང་གར་བྱེད་པ་
 ལ། ལུས་ཀྱི་ནམ་འཕྱར་ནམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་དང་། དབྱངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དང་
 པ་རྩོན་པའི་སྤྱུ་ཅལ་ཀྱི་རིག་པའོ། །དཔེར་ན་ཅུ་གོ་མིས་མཛད་པའི་འཇིག་
 རྟེན་ཀྱང་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱས་གར་ལྟ་བུ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱས་གར་ཀྱི་སྤྱལ་
 འབྱེད་མཁན་ནི་གྲུབ་ཆེན་ཐང་རྩྱུང་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །སྐར་ཅིས་
 བོ། །གྲངས་ཀ་རྩོན་མི་རྒྱུར་བཞག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་གྲངས་ཆད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 གཞལ་བའམ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱར་ཀྱི་འབྲས་བུ་བརྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དགེ་མི་དགེའི་སྒྲུང་དོར་རྩོན་པའི་རིག་པ་ལ་ཟེར། དོན་ཀྱི་འགལ་འབྲེལ་
 གཙོད་བྱེད་གཏན་ཆོགས་རིག་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 དོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེས་བར་བྱེད་པའི་རིག་པ་ལྟེ། འདི་ནི་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་བྱེད་
 དོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྦྱང་བྱེད་ཡིན། དཔེར་ན་ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
 གངས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། གཞན་རྗེས་སུ་འཇིན་པའི་རིག་པའི་གནས་ལ་གཉིས་ཏེ།
 བཟོ་རིག་པ་དང་གསེབ་རིག་པའོ། །བཟོ་རིག་པ་ནི། འདོད་ཀྱ་དོན་ཏུ་
 གཉེར་བ་རྗེས་སུ་འཇིན་པའི་རིག་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཁང་པའི་བཟོ་
 བཞོད་དང་། སོ་ནམ་བྱེད་ལུགས། ཆོང་གཉེར། གསེར་དབྱལ་བཟངས་
 ལུགས་གཟི་བུ་ཏུ་སོགས་ཀྱི་ལས་རྩོན་བྱེད་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལྟེ། མདོར་
 བ། ཆོགས་རྒྱུད་ཏུས་ཤ་ཐང་བ་མེད་པར་ཁོངས་སྦྱོང་སྦྱབ་པ་དང་། ཁོངས་
 སྦྱོང་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རིག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།
 གཞུང་ནི་བཟོ་རིག་བླ་མ་རྟོག་ལྟ་བུ་ཡིན། གསེབ་རིག་པ་ནི། རྟེན་ལུས་དང་

བཞེན་པ་སྟོག་བཅས་མིན་པར་གནས་ཤིང་ན་བ་གསེ་བར་བྱེད་པའི་རིག་
 པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ལ་ཟེར། བོད་ཀྱི་གསེ་རིག་གི་བརྗོད་བྱ་ནི།
 ལུས་དང་བྱིས་པ་མ་ནད་གདོན། །མཚོན་ཏུག་ཆས་དང་རྩ་ཅ་ཉེ། །ཞེས་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་ཟས་སྦྱོང་སྟོན་དབྱེད་རེ་རེའི་ཐད་ནས་སྟོན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་ལྟན་ཞིང་། གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་བྱེད་
 ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་འདི་གཉིས་ལ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རིག་པའི་
 གནས་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན།

གསུམ་པ། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་པོ་འཕེལ་སྤེལ་བྱུང་བ་
 ནད་དོན་རིག་པ་ནི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་སྟོན་
 སྦྱོང་གསུམ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་མཁ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
 ཀྱི་རིམ་པ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། འདི་ལ་མདོ་
 རྟགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་། མདོ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རྟགས་
 ལ་འབྲས་བྱ་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཟེར། དེ་དག་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཆ་ནས་ལྷེ་
 རྟོད་གསུམ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱི་ཆ་ནས་སྟོག་པའི་བསྐྲུབ་པ་གསུམ་
 ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་པས་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན། ནད་དོན་རིག་པ་འདི་ཉིད་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་སུ་
 བཟང་ཞིང་གཞན་དབྱེད་པར་སྟོན་མོང་པའི་རིག་གནས་ཞེས་ཐ་སྟོན་སྦྱར་བ་
 ཡིན། ཤོང་གསལ་བཅུ་ལྔ་གི་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལས། རིག་གནས་ཆེ་བ་
 ཕལ་ཆེར་ཞིག་སྤེལ་སྤྱད་སྟོན་པོད་ལ་དར་ཡོད་ཅིང་། རིག་གནས་རྒྱང་
 བའི་སྐོར་ས་སྐྱ་པར་ཉལ་སྟོན་པོད་པ་ཡིན། དེ་འང་དང་པོར་བཀའ་དྲིན་
 ཆེ་བ་ས་སྐྱ་པར་ཆེན། བར་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཤོང་དཔང་ཡབ་སྟེན། ཐ་

མར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཞུ་ལོ་ཆེན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར། བོད་
 གྲི་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡུན་རིང་མོའི་ཁྲིད་དུ། མཁས་པ་མྱོ་མ་མྱོ་
 མ་ནམས་ཀྱིས་སྡེ་མ་སྡེ་མའི་གསུང་གི་ཉིང་བཅུད་བཟུས་ཤིང་། དེ་ལ་རང་
 གི་ཉམས་ཚུང་དང་སྦྱིས་སྦྱངས་རིག་པའི་ཆལ་ལས་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་
 ཀྱིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་རིམ་བཞིན་སྤུན་སྒྲུལ་རེ་ཆོགས་སུ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་.....
 བྱས། ད་གཟོད་བོད་རང་གི་བྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆ་
 ཚང་ལ་མ་ནོར་བ། རྟོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། རང་གིས་མཇུག་ན་དད་པའི་
 སྤྱ་ལོང་གཡོ་བ། གཞན་ལ་ངོམ་ན་ལ་རྒྱུ་འཕྲོ་སྤྲོས་པ་རྒྱས་ལུས་པ་འདི་ལྟ་སུ་
 ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཏེ་ང་ཆོས་དཔེ་སྤྱན་ངོས་ཐད་ནས་བལྟས་ན། སྤྱི་ལོའི་རྒྱུ་རབས་
 བརྒྱད་པའི་མཇུག་ལྟེ་བཅན་པོ་ཁྱི་ལྟོང་བཅན་གྱི་སྐབས་སུ་《དཀར་ཆག་
 འཕང་ཐང་མ》སྟགས་དཀར་ཆག་གྲགས་ཆེན་ནམ་གསུམ་བྱུང་བས། བོད་
 ལ་དཔེ་སྤྱན་གྱི་ཡན་ལག་གཙོ་བོ་དཀར་ཆག་བཟོ་འགོད་གྱི་མགོ་ཚུགས་ཤིང་།
 ལྷག་པར་རྩ་རྒྱུ་རབས་བཙོ་ལྟ་པའི་མགོར་རྒྱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོས་
 རེ་ཅོང་ཁ་པ་དང་། ཀམ་པ། ས་སྦྱ་པ་བཅས་ལ་ནན་ཅིན་རྩ་པར་སྤྱན་བྱས་
 པའི་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འཁྱར་ཆ་ཚང་རེ་བསྐྱར་པ་དེས་སྒོ་སྒོ་བྱས་ཏེ། བོད་
 ཡིག་གི་ཆོས་དཔེ་ཁག་ནམས་ཤིང་པར་རྩ་ཐོག་མར་བརྐོས་པ་ནས་བཟུང་།
 བོད་ལ་པར་ཤིང་བརྐོས་སྤྲོས་དངོས་སུ་དར་བར་མ་ཟད། རིམ་གྱིས་པར་
 འདེབས་ལག་ཆལ་དང་། སྦྱག་ལས། ཤོག་ལས། པར་ཁྱུ་མན་ངག་བཅས་
 དཔེ་སྤྱན་ཐད་གྱི་ཉམས་ཚུང་དང་ཤེས་བྱ་སྤུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པར་གྱུར་ཡོད་.....
 བཤང་། ཅུང་ཟད་ཡིད་མངས་པ་ཞིག་ལ་ཡུལ་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དང་།

དཔལ་འབྱུར་གྱི་ཆ་ཆུན་དམན་པ། འགྲུལ་འགྲུལ་དང་བར་འཕྲིན་དར་རྒྱས་
 གྱུ་ཁོང་མེད་པའི་སྐབས་ཀྱིས། ད་མན་པོད་འདིར་རིག་གནས་ནམ་པ་བརྩ་
 བོ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྒྲིགས་བསྐྱུང་དང་དག་བསྐྱིགས་བྱས་པ་ཞིག་མཛུབ་མོ་.....
 ཀེར་ནས་ཚུན་རྒྱ་མ་ཕྱུང་བ་དེ་ནི། རང་གཞན་ཀྱང་གྱི་ཁྱིལ་བའི་གཞི་ཏུ་མི་
 འཕྱུར་གྱང་སྐྱེས་སྟེ། རེད་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་དེ་འདྲའི་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་
 སྐར་ནས་བཟུང་བསྐྱིག་འདུན་ཡོད་པ་ལ། མཁན་པོ་དམ་ཚོས་རྒྱ་བ་ལགས་
 ཀྱིས་བཀའ་བརྒྱད་པའི་རིག་གཞུང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་དཔར་རྒྱུའི་དགོངས་.....
 བཞེད་ཚོག་མར་བཏོན་པ་དེ་རེད་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གི་འདོད་སྨོ་དང་མ་བཟོས་
 རང་མཐུན་ཏུ་ཕྱུང་བའི་ཁར། ཚུམ་སྒྲིག་པ་སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ་དང་ལྷན་གྲུབ་
 རྫོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུང་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ནས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
 དེའི་ཆོད་ལྡན་མཁས་པས་བཅས་པའི་རིག་གནས་བརྩའི་སྐོར་གྱི་ཆོད་ལྡན་
 བསྐྱུར་བཅོས་ཀྱི་སྒྲུ་འབྲེལ་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་བསྐྱིག་པའི་རྩས་གཞི་བཏོན།
 རྩས་གཞི་དེ་ཡང་སྤྱིར་བཀའ་བརྒྱད་པའི་མཁས་དབང་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོད་ལྡན་དང་།
 དགོ་ཕྱགས་པའི་མཁས་དབང་ཤར་གདོང་སྨོ་བཟང་བཤད་སྐུབ་རྒྱ་མཚོ། ས་
 རྒྱ་པའི་མཁས་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན། རྟིང་མ་པའི་མཁས་དབང་
 དབྱ་རོང་རྒྱལ་སྐས་དང་མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན། མཁན་པོ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་སྒོ་སྒོས་སྐགས་གཙུག་མཛུབ་པའི་མཁས་དབང་ཆུན་གཞོན་མི་ཉུང་བ་
 ཞིག་ལ་སྐྱོན་ལང་ལུལ་བ་ན། སྐྱ་ལྷན་རྒྱས་ནས་དབྱེས་ཚར་ཆེན་པོས་རྗེས་སྒྲུ་
 ཡི་རང་དང་། རིན་ཐང་གཞལ་ཏུ་མེད་པའི་དགོངས་འཆར་དང་གྲོས་གཞི་
 མི་ཉུང་བ་ཞིག་སྐུལ་པས། གཞི་ནས་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱད་པ་དང་།
 དཔལ་ལྡན་ས་སྐུ་པ། མཉམ་མེད་དགོ་ལྡན་པ། སྤ་འཕྱུར་རྟིང་མ་པ་སྟེ།

བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེ་བཞི་རེ་རེ་ནས་བསྟར་བྱ་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་།
 བཅས་པ། ལྷན་བྱེད་དཔེ་ཆ་པོད་ཉི་ཤུ་ཉི། ཁྱོན་བཅོམས་པོ་ཉི་བརྒྱད་
 ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན། ལྷན་ཚུལ་གང་ཟག་གཅིག་གི་སྒྲིའི་འཇུག་རིམ་དང་
 མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་སྤྱ་འབྲེལ་དཔེ་ཆོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་བསྟེན་ཏེ་པར་རྩ་
 བསྟན་པར་སྒོ་ཐག་བྱས་དེ་ཆོད་ཅིང་། དཔེ་ཆོགས་ཆེན་མོ་འདིའི་མཆན་
 བྱང་ལ་བོད་ཀྱི་བརྩ་སྟག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཞེས་གསལ་བ་ཡིན། དེའང་པོ་
 ཉི་རེ་རེའི་མགོར་མཛད་པ་པོ་ནམས་ཀྱི་སྦྱ་ཐང་བཀོད་ཅིང་། པར་རྩ་རྒྱལ་
 བའི་དགོངས་པའི་རྗེས་སྤྱ་འབྲངས་པའི་གཞུང་དངོས་གཞི་ལྟར་ཆགས་སྤྱོད་
 བསྟེན་སྟེ། མཇུག་རྩ་བཀའ་བསྟན་དཔེ་བསྟར་མའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་གསུགས་
 རིམ་རིམ་བཞིན་རྩ་བཀོད་ཡོད་པས། དེབ་གཅིག་གི་ལྷོང་རྩ་སྦྱ་གསུང་སྟགས་
 གྱི་རྟེན་གསུམ་ཆང་བའི་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ཏེ། དཔེ་ཆོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་
 གངས་སྒྲོངས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་པའི་དོད་རྩ་བྱོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
 པར་བསྟེན་སྟེ།

དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་བརྩ་སྟག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་དཔེ་སྟན་འཆར་གཞིར་།
 གཏན་ལ་པབ་རྒྱུ། ཐོག་མར་བཀའ་བརྒྱད་པའི་དཔེ་ཆོགས་པར་རྩ་བསྟན་
 ཉི་འབྲེམས་སྒྲེལ་བྱས་པས། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་ཡོད་སྟེ་ཁག་དང་།
 ཆེད་ལས་མཁས་པ། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ཡོངས་ཀྱིས་བསྟགས་བཅོད་ཀྱི་མེ་རྟོག་
 ཆར་རྩ་བསྟེལ་ཞིང་། ལྷན་པར་རྩ་འཛམ་གླིང་རིམ་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་
 བརྩ་སྟག་གིས་གཅིགས་སྦྲང་ཆེན་པོས་བསྟར་ཉར་བྱས་པར་མ་ཟད། གྲང་གོ་
 གསར་བ་དབུ་བརྟེན་པའི་ཚུན་ལ། ཀྱན་འདུས་ཞལ་ཐང་ཆེན་མོ་ནི་བོད་
 ཀྱི་བཅོ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟགས་ཤིག་ཡིན་ན། དཔེ་ཆོགས་འདི་ནི་

བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་སྒྱུགས་ཡོངས་ནས་འདེགས་པའི་དཔེ་སྟུན་ལས་དོན་གྱི་དོ་
 རིང་ཞིག་རེད་ཅེས་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་ལས་གདེང་འཛིན་མཐོན་པོ་གནང་ཡོད་
 པ་བཅས་ལ་བལྟས་ན་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ཐོན་ཡོད་པ་གསལ་བོར་མཚོན།
 དེ་བས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོབས་སྤར་ལས་རྒྱས་ཏེ་སྤར་.....
 ཡང་རྟིང་མ་པའི་དཔེ་ཚུགས་བསྒྲིག་པའི་ལས་ཀར་ཁྱུགས་པ་ཡིན།

ད་ལན་སྤྱི་འཕྱར་རྟིང་མ་པའི་དཀར་ཆག་གི་ས་བོན་ནི་ལྟ་སྟུན་རྣམས་པ་
 ཚལ་གྱིས་བཏབ་པ་དེ་ལ། སྤྱི་ཕྱིར་དགུ་རྩེད་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོད་གཙོས་འཛིན་གས་
 མེད་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་དང་སྤྱོད་ལས་འཆར་རྟ་མཁྱེན་རྒྱལ་སྤྱོད་གས་ཀྱིས་འཕྲི་སྟོན་.....
 རུང་བཅད་གནང་རྒྱུ། འབྲེལ་འབྲེས་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་མཁས་པ་
 རུ་མའི་སྤྱོད་སྤར་སྤྱལ་བ་ན། སྤྱོད་ལས་སྤོ་སྤོན་པ་བཟོ་བཅོས་ཕན་བྱ་དང་
 དགོངས་འཆར་རེ་གཉིས་བཏོན་པ་བཅས་འདི་གར་འབྱུར་ཞིང་། དགོངས་
 འཆར་དེ་དག་ནི་ཕྱ་ཏིག་གི་སྤང་དོག་ཅིག་དང་འདྲ་བར་རེ་རེའི་ཆ་ནས་.....
 ཤིན་ཏུ་འད་འཆར་ནའང་། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་བྱེད་གསེར་གྱི་སྤང་ཐག་
 གཅིག་ལ་མ་བརྟེན་ན། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བའི་སྤང་གོ་མི་ཆོད་པའི་དཔེ་ལྟར།
 བྱ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འདིའི་མགོ་མཚུག་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཁག་གིས་ལེན་
 རུས་པ་ཞིག་འཆོལ་བཞིན་སྤྱིར་ལོ་རྩེད་གཉིས་སུ་འབྱུངས། དེ་ནས་མདོ་
 སྟངས་འབའ་ལྷལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་ཆོད་མའི་མཁས་པོ་སྤྱི་བལྟན་འཇམ་.....
 དབྱུངས་དགེ་འདུན་མཚོག་ལ་སྤྱི་འཕྱར་རྟིང་མའི་དཔེ་ཚུགས་འདིའི་བསྒྲིག་
 འགན་འཁུར་བར་སྤྱལ་མ་ནན་ཏན་རུ་སྤྱལ་བ་ལ། ཁོང་ནས་ཀྱང་དགོན་
 པའི་སྤྱི་སྤྱལ་དང་མཁས་སྤྱི་ཡོངས་ལ་དགོངས་བལྟན་བརྒྱུད་དེ་དངོས་སུ་.....
 ཁས་ལེན་གནང་བྱུང་བས། དཀར་ཆག་གི་ས་བོན་ཁོང་ལ་སྤྱད། ཁོང་གིས་

བཅས་ལ་རིན་མེད་པར་འབྱུང་གནང་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་ཀུན་ནས་
 མཚུངས་ལ། འབའ་མེད་ཁྱིཾ་ཆོས་ལྷ་ཆེན་མོས་སྤྱོད་ཆེད་མ་པའི་བཤད་
 ལྷ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ། འདི་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཆོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་བསྐྱེགས་ནས་
 ལེགས་འབྱུང་བྱུང་བ་ཡང་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་མཛད་རྗེས་ཤིག་ཏུ་འཁུམས་ཤིང་།
 མི་རིགས་དཔེ་སྤྲོ་ཁང་ཞིག་ལ་མཚོན་ནའང་། མིའི་རིགས་ལ་ཤེས་རིག་གི་
 བསམ་པའི་རྒྱགས་སྤྱོད་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཞིག་སྤྱུལ་བའི་མཚོན་རྟགས་ཤིག་ཀྱང་.....
 ཡིན་པར་འདོད།

དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་བཅུ་ཕྱག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་.....
 བཀའ་བརྒྱད་པའི་དཔེ་ཆའི་རིམ་པ་སྤར་སྤང་བྱིན་ལ། རྟིང་མ་པའི་དཔེ་
 ཆོགས་ད་ལྟ་དངོས་ལྷ་དཔར་མགོ་བཅུམས་པ་དང་། ས་དགེ་གཉིས་ཀྱི་
 དཔེ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བཞིན་པའི་སྤང་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆེ་བའི་
 སྤྱི་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་རོགས་རམ་དང་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྤྱོད་
 གནང་བར་ཞུ།

ཞེས་མཚོ་སྔན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྲོ་ཁང་ནས།
 ཟ࿳་ལྷ་༠༠༤ལོའི་ཟ࿳་༡༠པའི་ཆེས་ཀྱི་ཉིན།

རྟེན་མའི་དཔེ་ཚྭ་གས་ཀྱི་མགོ་བརྗོད།

༣༡། །དཔལ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །དེ་ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མྱེད་ས་འདི་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤུ་མོ་ཞིག་ནས་
མི་རྒྱལ་ས་འཆོ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷང་
རྒྱ་འབྱེད་ལས་བོད་ཀྱི་གྲོང་ཆོ་ཆགས་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སྤང་ལ། དོན་
ཏུ་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྤུ་མོ་ཞིག་ནས་མི་རྒྱལ་ས་རིག་གནས་ལག་ཆལ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱོད་ནས་གནས་ཡོད་པར་གཏན་ཆོག་མང་པོ་དགོད་རྒྱ་ཡོད།
དེས་ན་འཛམ་གླིང་གི་པོ་འདི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱང་། དུལ་ལ་སྤུ་བ་གངས་ཅན་
གྱི་མྱེད་ས། མི་ལ་སྤུ་བ་གདོད་དམར་གྱི་བོད་ཅེས་བརྗོད་ན་འང་ཆོག་པ་ལྟ་
བུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཏུས་ལྷན་ཤིན་ཏུ་རིང་མོ་ཞིག་གི་ལྷན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་པས་ལས་རྒྱ་འབྱས་ཀྱི་སྤང་དོར་སྤོགས་ནི་མི་ཤེས།
དེའི་ཕྱིར་མྱོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བོད་ལུ་ལྷན་པའི་གླིང་ཞེས་ཀྱང་
གསུངས། ཏུས་ཕྱིས་སྤུ་བཅད་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མགོ་ཚྭ་གས་ནས་ཐོག་མར་
རྒྱལ་པོ་གཏའ་ཁྱི་བཅད་པོ་བྱང་། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཅ་ཕྱག་འདས་
པ་ན་ལྷ་མོ་མོ་ཏུ་གཏན་བཅན་བྱོན། དེའི་ཏུས་སྤུ་མཛད་ལྷེ་བཟ་ཏོག་བཀོད་
པ་དང་། སྤང་སྤྱང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་སྤོགས་རྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་
བརྟེས་པ་ཅམ་ཞིག་བྱང་། དེ་ནས་མི་རབས་སྤུ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་བཅན་
སྤུ་པོ་བྱོན། འདིའི་སྤུ་ཏུས་སྤུ་བཅད་པོ་གོང་མ་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཏུ་བོད་ཀྱི་
དུལ་ཁམས་སྤོགས་རེ་བཅམ་ལ་དབང་སྤྱར་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་གངས་ཀྱི་

རི་རྒྱུད་དག་ཀྱང་བཀལ་ནས་མངའ་ཐང་གི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཆེ་བར་བསྐྱེད།
 དེའི་སྐབས་སུ་པོད་མི་སྤྱི་ལ་བེད་སྤྱད་ཏུ་བརྟུབ་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་མེད་པས་……
 མོན་མི་སྟོན་ལ་ཡི་གེ་གསལ་ཏུ་བཟོར་བཅུག་མདོ་ཐེ་བཟ་ཏྲིག་བཞོད་
 པ་སོགས་མདོ་ཐེ་ཏུ་མ་ཐོག་མར་པོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱེད། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་
 མང་ཏུ་བཞེངས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྲོལ་བཏོད། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་
 གཉིས་ཀའི་སྤྱགས་ནས་རོ་མཚར་གྱི་འཕྲིན་ལས་སླ་ན་མེད་པ་དག་མཛད་
 རོ། །དེ་ནས་ཡང་རྒྱལ་རབས་ལྷ་འདས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་བྲི་སྲོང་ལྷུ་བཅན་
 རྩན་ཅིང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཨོ་རྒྱན་པ་སྤྱི་ལ་སྟོན་པ་རྣམས་གཉིས་
 རྩན་དངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་པའི་ལྷ་འདྲེ་མི་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། རབ་བྱུང་བྱེད་སྤྱི་ལ་ཅན་དང་གོས་དཀར་
 ལྷང་ལོ་ཅན་གྱི་དགེ་འདུན་པའི་ཐེ་བཅུགས། དཔལ་བསམ་ལས་ལྷགས་
 གསུམ་མི་འཕྱར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས། པ་རྟེ་
 ཏ་དང་ལོ་རྒྱུ་པ་མང་པོ་གདན་དྲངས་ཤིང་། པོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་མང་པོ་
 ལའང་ལོ་རྒྱུ་བསྐབས། པ་རྟེ་ཏ་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་པ་ཁ་ཆེན་བི་མ་མི་ཏ་
 དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་སོགས་པ་རྟེ་ཏ་རྣམས་དང་། བེ་རོ་ཅན་དང་སྐ་
 ཅོག་ཞང་གསུམ་སོགས་སྤྱལ་པའི་ལོ་རྒྱུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་བཀའ་བསྟན་
 ཀྱི་ཆོས་ཏུ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ། མཆིམས་སུ་དང་
 ཡེར་བ་དང་རྩ་པོ་རི་རྣམས་སུ་སྤྱུང་ཐེ་ཆེན་པོ་གསུམ་བཅུགས་པ་སོགས་……
 ཀྱིས་སྤྱོད་ཏུ་མས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་ནས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་
 ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་མཛད་རོ། །དེས་ན་ཀྱན་
 མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་ནས། རྒྱལ་བསྟན་མྱེད་ས་འདིར་འདྲེན་པ་མེས་